

Džemal Dacić, predstavnik Islamske zajednice, imam i izaslanik reisa

Htio bih vam uputiti jedan savjet koji će vas eto nadam se, okuražiti i okrijepiti, vratiti vam makar malo snage da se izborite sa iskušenjem koje vas je zadesilo i sa kojima se godinama nosite. Vaši sinovi, vaša djeca, vaši roditelji, oni nisu mrtvi oni su živi. Vaši sinovi, vaši supružnici oni su živi jer su šehidi i bog dragi je za njih pripremio najljepše rajsko mjesto i oni će se zauzimati za 70 članova porodice.

Eto ja sam došao ovdje ispred Islamske zajednice u svojstvu izaslanika reisa Rifata Fejzića da odam počast ovim nevino stradalim ljudima, sa učenjem jedne fatihe da se prisjetimo njih i da bogu dragome uputimo dovu za njihovo najljepše mjesto u dževnetu.

Dijalog, trebamo graditi i on je nužnost svakog savremenog društvenog sistema u dvadeset i prvom stoljeću. Osobito, u ovom našem kontekstu koji je opterećen raznim bremenima prošlosti. I eto, Bog dragi nam je dao da živimo na ovom parčetu zemlje, Bog dragi je dao da zemlja bude sastavljena od različitih stvari, od različitih ljudi. Mi od Boga dragoga dolazimo svi i njemu se vraćamo. I eto mi imamo jedan zajednički identitet. Hvala vam i pripadnicima drugih konfesija što ste došli ovdje da podijelite bol sa porodicama stradalih, i da pošaljemo jednu poruku, a zapravo taj zajednički identitet je abrahamski identitet i on treba da nas uvezuje i mi pripadamo porodici El-Kitab tim božanskim religijama koje su zapravo objavljene od Boga dragoga. I sad, eto, mi bi se trebali potruditi da, shvatimo da je, eto, krajnji taj cilj svih nas i taj konačni sud, pred Boga dragoga treba stati i polagati račun za sve ono što smo rekli, što smo uradili, kako smo djelovali, pa bit ćemo pitani za naše vjerovanje. I do nas je hoćemo li napraviti svijetli rajski vrt ili pustinjsku paklenu vrevu u našim dušama, u našim životima, u našim porodicama, pa i u našem gradu, pa i u našoj državi. Sve je nama do nas, sve je nama do nas i sve je nama od nas. Pa dobro razmislimo šta ćemo to sebi i svojim poručiti i šta ćemo naručiti svim stanovnicima Crne Gore. Mi možemo sa malo stvari da napravimo lijepi jedan ambijent, gdje će se svako osjećati lijepo i ugodno. I sa malo žara možemo da napravimo fantastične stvari. Mi trebamo razmišljati u tom pravcu da dijalog jačamo i da se jednostavno sa onim stvarima koje su iz prošlosti, a koje nisu tako slavne i koje su bolne, da se suočimo, da ih prihvatimo i da idemo zajednički u izgradnji jednog boljeg društva, u jednoj našoj lijepoj Crnoj Gori.

I zapravo taj međureligijski, međukulturalni i međunacionalni dijalog, on je taj čvrsti most iznad strme i duboke provalije. Mi ako gradimo taj međureligijski, međunacionalni dijalog u našoj lijepoj Crnoj Gori, mi samo budimo ono lijepo, dobro plemenito. I zapravo, ako budemo tako nastojali, taj dijalog uspostavimo i ako želimo da priznamo sve ove propuste koji su se dešavali u prošlosti, mi ćemo se jednostavno suočiti da pogledamo jedni druge u oči, da pružimo jedni drugima ruke i da se složno prihvatimo, da nosimo teret i odgovornost i premaj odgovornosti, a također sa druge strane, da jednostavno taj suživot itekako itekako pospješimo.

Al ne možemo, ne možemo onaj govoriti o međureligijskom, međunacionalnom i međukulturalnom dijalogu, ako ne prihvatimo sve ove stvari koje su onaj gurane godinama pod tepih. Jednostavno, ako guramo nešto pod tepih godinama ne rješavamo ništa, onda će se to učiti. Nećemo jednostavno napraviti taj ambijent gdje će se svako osjećati lijepo, ugodno i prijatno, jer ja njega tolerišem, ja želim da živim u suživotu sa njim. Tolerancija na svim jezicima svjetskim znači da nekoga trpimo, trpimo nekoga do koga nam nije stalo. Suživot znači da živimo pored nekoga, ali odvojeno. Mi ne želimo da živimo u toleranciji, u suživotu. Mi želimo da živimo zajednički život. Trebamo da živimo ne jedni pored drugih, nego jedni sa drugima. A ima i ona druga, ako hoćemo da budemo vjernici jedni za druge. Nijedan istinski hrišćanin, niti istinski musliman ne može biti ostrašćeni nacionalista. Zašto? Pa zato što je taj ostrašćeni nacionalizam oblika pagana. To nije nešto što se može povezati istinski sa pravom istinskom iskusnom vjerom. I zapravo, ako želimo da budemo istinski pravi rodoljubi, to možemo biti, možemo biti istodobno i dobri vjernici, ali ne i ostrašćeni nacionalisti. Eto mi ovaj ratni zločin još uvijek nema kazne. Mi se trebamo potruditi da kazna ipak dođe, da se kazne počinio i oni koji su učestvovali i koji su potpomogli da se ta kazna desi. Da ne bi možda za pedeset godina, možda ti ljudi koji su pomogli u činjenju tog stravičnog zločina budu proglašeni junacima, budu proglašeni herojima. Eto, da se to ne bi desilo, trebamo se potruditi da se sve dobro ispita i da se počinio kazne i da ovo društvo krene naprijed, da krene u progres, da krene u prosperitet i zapravo na kraju molim dragog boga da nas sa dobrim ljudima sastavi. Molim dragog boga da nas u lijepome dženetu sastavi sa šehidima jer je to najveći stepen rajskih ljepota. I molim njega dobroga da nam podari svaki hair i svako dobro, a posebno da podari svaki hair i svako dobro porodicama stradalih. Hvala vam.